

Revistă lunară de cultură creștină

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 noiembrie

Seria I, Anul XX, Nr. 17 (241), 2013

Din sumar:

Alocuțiunea Papei Francisc la rugăciunea *Angelus* - pag. 3;

Rugăciunea și devoțiunile mariane în Eparhia de Oradea - pag. 5-6;

Limite, reguli și consecințe care au ca urmare disciplinarea copiilor - pag.10-11.

Scrisoare deschisă

**Domniei Sale,
Domnului Victor Ponta,
Prim-Ministru al României,
Blaj, 13 noiembrie 2013**

Stimate Domnule Prim-Ministru,

Retrocedarea Mănăstirii Greco-Catolice din Bixad trebuia să aibă loc pe data de 7 noiembrie însă, din cauza acțiunii coordonate a mai multor instituții aflate în subordinea Dumneavoastră, punerea în executare a hotărârii judecătorești nu a putut fi dusă la bun sfârșit.

Astfel, pe data de 1 noiembrie, la Prefectura Satu Mare s-a organizat o întâlnire între reprezentanții mai multor instituții unde s-a discutat cazul Mănăstirii Bixad, iar acești oficiali au hotărât, peste decizia definitivă și irevocabilă a justiției, că hotărârea judecătorească de retrocedare efectivă a Mănăstirii către partea greco-catolică se va pune în aplicare numai "parțial".

Domnul Mircea Govor, președintele PSD Satu Mare și vicepreședinte al Consiliului Județean Satu Mare, a fost citat în presă spunând cu această ocazie despre retrocedarea Mănăstirii Greco-Catolice din Bixad următoarele: "Este un abuz! Patrimoniul revendicat de greco-catolici și retrocedat în baza unei sentințe judecătorești, este al Consiliului Județean. Am cerut în această dimineață suspendarea executării silite și vom cere să fim parte în proces. Noi nu am fost chemați nici odată în instanță, deși suntem proprietarii de drept".

Ulterior, în urma celor discutate și hotărâte la Prefectură, Consiliul Județean Satu Mare a dat în judecată

Episcopia Greco-Catolică de Maramureș, solicitând sistarea executării, cu toate că în cauză nu era vorba despre nici o proprietate care ar fi a Consiliului Județean și trebuia retrocedată.

Mănăstirea din Bixad a fost greco-catolică de la început, iar în 1948 a fost confiscată de comuniști și trecută în posesia Statului. Imobilele care trebuiau executate nu sunt în proprietatea Statului, ci a Episcopiei Greco-Catolice de Maramureș, care de ani de zile nu poate intra în posesia lor. Aceste imobile sunt ajutate să se degradeze pe zi ce trece cu scopul clar de a șterge urmele că Mănăstirea de la Bixad a fost greco-catolică.

Pe 7 noiembrie, ziua când trebuia să se pună în executare hotărârea judecătorească de retrocedare a Mănăstirii Greco-Catolice din Bixad, reprezentanții Bisericii Ortodoxe s-au organizat pentru a se opune și opri punerea ei în aplicare.

Pe toată durata încercării de punere în executare a acestei hotărâri, călugării greco-catolici prezenți acolo pentru a intra în mănăstire au fost scuipați, huiduiți, agresați, insultați și amenințați cu moartea doar pentru vina că au mers să își ia înapoi bunul confiscat de comuniști.

Grupul organizat de reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe care s-au opus executării au strigat în repetate rânduri: "Afară, catolicii din țară".

Modul în care instituțiile din subordinea Dumneavoastră au facilitat și gestionat situația de la Bixad arată că în România nu se respectă dreptul de proprietate, libertatea religioasă și hotărârile judecătorești atunci când vine vorba despre greco-catolici.

Această atitudine discriminatorie a Guvernului este îngrijorătoare pentru statul de drept și buna conviețuire dintre credincioșii diferitelor confesiuni, cu atât mai mult cu cât inclusiv Domnul Victor Opaschi, Secretar de Stat pentru Culte – instituție aflată în subordinea Dumneavoastră directă – a afirmat într-un interviu că retrocedarea proprietăților greco-catolice nu se poate face "prevalându-te doar de dreptul de proprietate".

Rolul principal al Guvernului este să aplice legea în mod egal pentru toată lumea, lucru care la Bixad nu s-a întâmplat.

Atitudinea pătinitoare a persoanelor din subordinea Dumneavoastră a creat la Bixad o situație care putea degenera într-un conflict interconfesional în care oameni nevinovați să cadă victime.

Respectuos Vă solicit să exprimați public poziția Guvernului față de implicarea instituțiilor din subordinea Dumneavoastră în oprirea executării unei hotărâri judecătorești și să condamnați public, în numele Guvernului, actele de agresiune și incitare la ură interconfesională împotriva reprezentanților Bisericii Greco-Catolice prezenți joi la Bixad.

† **Lucian Cardinal MUREȘAN**
Arhiepiscop Major

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, Ioan Dărăbăneanu, Silvia Pantiș

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

A fi sfinți nu este un privilegiu al câtorva

1.11.2013

Iubiți frați și surori, bună ziua!

Sărbătoarea Tuturor Sfinților, pe care o celebrăm astăzi, ne amintește că ținta existenței noastre nu este moartea, este paradisul! Scrie aceasta Apostolul Ioan: “Nu s-a arătat încă ce vom fi. Știm că atunci când se va arăta, vom fi asemenea Lui pentru că îl vom vedea așa cum este” (1In 3,2). Sfinții, prietenii lui Dumnezeu, ne asigură că această promisiune nu dezamăgește. De fapt, în existența lor pământească, au trăit în comuniune profundă cu Dumnezeu. Pe fața fraților mai mici și disprețuiți au văzut fața lui Dumnezeu și acum îi contemplă față în față în frumusețea Sa glorioasă.

Sfinții nu sunt supraoameni, nici nu s-au născut perfecți. Sunt ca noi, ca fiecare dintre noi, sunt persoane care înainte de a ajunge la gloria cerului au trăit o viață normală, cu bucurii și dureri, trude și speranțe. Dar ce anume a schimbat viața lor? Când au cunoscut iubirea lui Dumnezeu, au urmat-o cu toată inima, fără condiții și ipocrizii; și-au dedicat viața în slujba altora, au suportat suferințe și adversități fără a urî și răspunzând la rău cu binele, răspândind bucurie și pace. Aceasta este viața sfinților: persoane care, din iubire față de Dumnezeu, în viața lor nu i-au pus condiții; nu au fost ipocriți; și-au dedicat viața în slujba celorlalți pentru a-l sluji pe aproapele; au suferit atâtea adversități, dar fără a urî. Sfinții n-au urât niciodată. Înțelegeți bine aceasta: iubirea este a lui Dumnezeu, dar ura de la cine vine? Ura nu vine de la Dumnezeu, ci de la diavol! Și sfinții s-au îndepărtat de diavol; sfinții sunt bărbați și femei care au bucuria în inimă și o transmit celorlalți. A nu urî niciodată, ci a-i sluji pe ceilalți, pe cei mai nevoiași; a ne ruga și a trăi în bucurie; acesta este drumul sfințeniei!

A fi sfinți nu este un privilegiu al câtorva, ca și cum cineva ar fi avut o mare moștenire; noi toți, la Botez am primit moștenirea de a putea deveni sfinți. Sfințenia este o vocație pentru toți. De aceea toți suntem chemați să mergem pe calea sfințeniei și această cale are un nume, o față: fața lui Isus Cristos. El ne învață să devenim sfinți. El, în evanghelie, ne arată drumul: cel al fericirilor (cf. Mt 5,1-12). De fapt, împărăția cerurilor este pentru cei care nu își pun siguranța în lucruri, ci în iubirea lui Dumnezeu; pentru cei care au o inimă simplă, umilă, nu consideră că sunt dreți și nu îi judecă pe ceilalți, cei care știu să sufere cu cel care suferă și să se bucure cu cel care se bucură, nu sunt violenți, ci milostivi și caută să fie artizani ai reconcilierii și ai

păcii. Sfântul, sfânta sunt artizani ai reconcilierii și ai păcii; ajută mereu oamenii să se reconcilieze și ajută mereu pentru ca să fie pace. Și astfel este frumoasă sfințenia; este un drum frumos!

Astăzi, în această sărbătoare, sfinții ne dau un mesaj. Ne spun: Încredeți-vă în Domnul, pentru că Domnul nu dezamăgește! Nu dezamăgește niciodată, este un bun prieten mereu alături de noi. Cu mărturia lor, sfinții ne încurajează să nu ne fie frică să mergem împotriva curentului sau să fim neînțeleși și batjocoriți când vorbim despre El și despre Evanghelie; ne demonstrează cu viața lor că acela care rămâne fidel față de Dumnezeu și față de cuvântul Său experimentează deja pe acest pământ mângâierea iubirii Sale și apoi “de o sută de ori mai mult” în veșnicie. Aceasta e ceea ce sperăm și îi cerem Domnului pentru frații și surorile noastre răposați. Cu înțelepciune, Biserica a pus în strânsă secvență sărbătoarea Toți Sfinții și Comemorarea tuturor credincioșilor răposați. La rugăciunea noastră de laudă adusă lui Dumnezeu și de venerarea a duhurilor fericite se unește rugăciunea pentru cei care ne-au precedat în trecerea din această lume la viața veșnică.

Să încredințăm rugăciunea noastră mijlocirii Mariei, Regina tuturor sfinților.

Otilia BĂLAȘ

Rugăciunea și devoțiunile mariane în Eparhia de Oradea

Viața Reuniunilor Mariane din tot cuprinsul Bisericii Catolice e aceeași, obligația de a asista la Sf. Liturghie, la rugăciunile oficiale ale Bisericii, rugăciunea însăși, de asemenea. În rugăciuni prezentăm lui Dumnezeu nevoile noastre, ale celor din jur, ale Bisericii și ale omenirii, ne rugăm pentru Sfântul Părinte Papa, pentru Episcopi și preoți. Și totuși, fiecare Reuniune Mariană își are istoria ei, putem vorbi chiar de o istorie a **rugăciunii mariane**. Este motivul care ne îndeamnă să încercăm să cuprindem în câteva imagini chipul rugăciunii adresate Fecioarei de către Reuniunea Mariană din Eparhia noastră în cei 100 de ani de existență.

Rugăciunea membrilor Reuniunii Mariane începe odată cu primirea în Reuniune, când Episcopul sau preotul care celebrează „**Rânduiala recepției solemne de primire în Reuniunea Mariană**” spune: „...**vă primesc și vă declar membrii Reuniunii Mariane . Urându-vă mult spor și succes spiritual ca fii(fiice) aleși ai Preacuratei, vă dau binecuvântarea mariană: „Cu blândul Isus, să ne binecuvânteze Fecioara de Sus!”**

Dar ce este rugăciunea?

„**Rugăciunea este strigătul speranței**”, ne spune Pr. Bernard Ștef A.A., „**este un mod de a ne adresa lui Dumnezeu, o cale de a lua legătura cu El**, ne explică Pr. Tertulian Langa extinzând explicația și trecând de la **recitarea textului** unei rugăciuni la „**starea de rugăciune**”, de legătură cu Dumnezeu, stare la care se poate ajunge „**prin meditație, adorație, suferință oferită sau trăirea în comuniune cu Isus a tuturor faptelor de viață**”. În felul acesta „**orice procedeu care ne mijlocește starea de legătură cu Dumnezeu este o rugăciune**”.

Urmând-o pe Preacurata, având-o ca model, marianistele și marianiștii se străduiesc să facă din viața lor o viață de rugăciune. Desigur, nimeni nu va putea atinge înălțimea rugăciunii Sfintei Fecioare, dar în drumul perfecțiunii spirituale, în viața noastră, rugăciunea **personală** și cea **comunitară, de laudă, de mulțumire sau de cerere**, își are valoarea ei.

În Reuniunea Mariană rugăciunea comună ne unește între noi și cu întreaga Biserică. În acest sens, cel mai bun exemplu îl reprezintă Sf. Rozar, rugăciune aleasă a Reuniunii și cunoscută de catolicii din toată lume; chiar șiragul de boboțe este un simbol al identității noastre catolice. Un fapt în acest sens: la scurt timp după obținerea libertății Bisericii noastre, în 1989, eram cu soțul meu în drum spre capela noastră abia deschisă. O doamnă mai tânără ne-a întrebat dacă știm unde este capela greco-catolică, nu era nevoie de multe explicații, am mers împreună. Pe drum, necunoscuta ne-a spus: „Am găsit în casă un Rozar și soțul meu mi-a explicat că eu sunt greco-catolică și trebuie să merg la Biserica mea”. Cel mai bun exemplu îl reprezintă Lourdes-ul, unde pelerinii din toate continentele, fiecare în limba lui, se roagă împreună Sf. Rozar și

cântă aceleași cântece mariane.

În Eparhia noastră, la Oradea, în „Biserica Parohială Olosig” (Biserica Seminarului), la 11 ianuarie 1914, seara la ora 6, „**s-a ținut pentru prima dată Paraclisul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, ca o devoțiune specială a Reuniunii Mariane. Biserica era arhiplină, neîncăpătoare și strălucea în splendida lumină electrică. Mai ales iconostasul cu icoanele lui Isus și ale Preacuratei Sale Mame Maria, înconjurat de mai multe zeci de becuri strălucitoare, a făcut adâncă impresie și cea mai prielnică atmosferă evlaviei credincioșilor. A fost de față la această sfântă slujbă și însuși Episcopul Dr. Demetriu Radu, toți canonicii și toți preoții din centru. Prezența Episcopului a produs o nespusă bucurie și însuflețire în inimile credincioșilor. Episcopul a fost surprins și adânc emoționat**” (Petru Tămaian, „Reuniunea Mariană a greco-catolicilor români din Oradea - 1914-1939 - Tipografia Patria, Oradea, 1939, p. 17).

Primul pas al Reuniunii Mariane „Sfânta Maria” în acel timp înființată (28 decembrie 1913, aprobată la 13 ianuarie 1914), a fost deci **rugăciunea**. Săptămânal, vinerea seara, tot în „Biserica Seminarului”, marianiștii se rugau Sf. Rozar, Paraclisul sau participau la Binecuvântarea Euharistică; predica era nelipsită. Era obligatorie prezența întregii Reuniuni, duminica și în sărbători, la Sf. Liturghie. Președintele Reuniunii Mariane, Dr. Dem. Kiss, a afiliat Reuniunea Mariană din Oradea la „**Prima Primaria**” din Roma (prima Reuniune Mariană), pentru ca marianiștii să beneficieze de toate rugăciunile și indulgențele Reuniunilor Mariane din Biserica Catolică.

În cursul istoriei sale, Reuniunea Mariană din Eparhia noastră a fost adesea în rugăciune sau sărbătoare împreună cu Reuniunile din întreaga Biserică Catolică. Așa a fost în 1934, când a avut loc „**Jubileul de 350 de ani al Reuniunilor Mariane**”. Pentru acest eveniment, la 26 mai, Oradea a pregătit o mare festivitate la care au participat delegații din toate parohiile Diecezei.

IPSS. Valeriu Traian Frențiu a avut o evlavie distinctă pentru Preacurata, primirile solemne în Reuniune le celebra Preasfinția Sa. Tot Preasfinția Sa a introdus în Dieceză cultul „Lunii mai, luna Preacuratei” și a dispus să se celebreze de la 1-15 august „Paraclisul Maicii Domnului” în fiecare parohie, urmat de predică și binecuvântarea cu Sfântul Sacrament.

L-am văzut de multe ori pe Preasfinția Sa rugându-se Sfintei Fecioare. La Beiuș, în luna mai, an de an, se făceau procesiuni cu Sfântul Sacrament la care, firească, erau prezente Reuniunile Mariane. Se pleca de la Catedrală spre „Grota Fecioarei de la Lourdes” din grădina „Internatului Pavelian de Fete”. Noi, elevele de la „Liceul Român Unit de Fete”, eram în fața procesiunii, cele mai mici presărau cu petale de trandafiri drumul lui Isus Euharisticul, purtat

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

în mâinile Preasfinției Sale. Episcopul nostru era urmat de canonici, de preoții - profesori, de preoți, de călugărițele și călugării Ordinului Asumptionist care conduceau cele două internate, cel de fete și cel de băieți, continuau elevii Liceului „Samuil Vulcan” și întregul oraș. La Grotă, Preasfinția Sa se ruga, se ruga cu multă umilință.

P.S.S. Ioan Suciuc a susținut cu toată puterea Reuniunile Mariane. Pentru elevele și elevii marianiști din Blaj a tipărit revista „*Marianistul*”. În pragul persecuției Bisericii noastre, în predici, ne îndemna să nu ne părăsim credința, să ne facem altare acasă și să ne rugăm Preacuratei: „...*ne vom face fecare Biserică acasă [...]. Feriți-vă de preoții care nu pomenesc pe Papa și care nu se roagă Sfântul Rozar al Preacuratei [...] Luptați în unire cu Inima Neprihănită a MAICII DOMNULUI, cu speranța neclintită în biruința Bisericii, chiar dacă Isus ar trebui s-o scoată din mormânt*”, ne spunea Preasfinția Sa (Aurel Hancu, „Episcopul Martir Ioan Suciuc - Viața și opera, Logos '94, p. 144).

Odată dezlănțuită prigoana împotriva Bisericii noastre, în această nouă „Cale a Crucii”, Episcopii și preoții noștri au rezistat prin rugăciune: „*Rugăciunea ne era puterea*”, mărturisește Cardinalul Iuliu Hossu în opera memorialistică „*Credința noastră este viața noastră*”. În aceeași operă, evocându-l pe P.S.S. Ioan Suciuc, scoate în evidență evlavia Preasfinției Sale pentru Preacurata, pe care a preamărit-o în viață. În detenție Ea îl mângâia și era „*aproape de sufletul lui, ocrotitoare în purtarea crucii care se îngreunase*”. În închisoare, la rugăciunile comune, Episcopul Ioan Suciuc, în picioare sau pe patul de suferință, era cel care rostea cald și înduioșător troparul: „*Fecioară Preacurată, mântuiește-ne pe noi, cu rugăciunile tale, mișcând inima ta cea de Mamă către Fiul tău și Dumnezeu nostru*”.

P.S.S. Ioan Ploscaru, în anii mulți de închisoare, a scris în gând versuri pe care le-a publicat după 1989 în volumul „*Cruci de gratii*”. Multe din poeziile-rugăciuni sunt închinare Preacuratei și Sfântului Rozar, poezia „*Luna Sf. Rozar*” este una din ele: „*Azi, Maică, flori de roz carmin/Ți-nconjură altarul/să tacă îngerii puțin/iar Tu cu Pruncul Tău divin/ascultă-ne Rozarul./Prin Tine vine orice har./prin Tine-n Cer se duce./Cum boabele de la Rozar și merg și vin la cruce*”.

Rugăciunea Bisericii din închisori ajungea în Cer unită cu rugăciunea credincioșilor din afară.

Reuniunea Mariana a fost în timpul îndelungat al persecuției singura asociație a Bisericii noastre care, neorganizată, a continuat să existe prin rugăciune. La Oradea, soțiile marianiste ale preoților închiși au strâns în jurul lor mai multe persoane și au inițiat *Rozarul viu*. Un grup puternic era al credincioaselor care frecventau „Biserica Romano-Catolică Baratok” - „Unde este Petru, acolo este Biserica”. Din grupul acesta făceau parte doamnele: Irina Dărăban, Margareta Buzaș, Irina Pop, Maria Robotin, Zamfira Hurezean, Eugenia Ruba, Eleonora Cucu, Hor-

tenzia Blaga, Hortenzia Matcaș, Lucia Pamfil, Ioan Pamfil, Dorin Ghidai, Florica Achim, Melania Milian, Maria Boroș, Maria Muscă, Livia Dejeu, Maria Tăutu, Monica Tăutu, Valeria Rogoian și Virginia Soran, mama mea; la sfârșitul vieții mamei mele, locul l-am luat eu. Un alt grup era acasă la Pr. D. Mureșan, după ce Părintele a ieșit din închisoare; grupul era format din familia numeroasă a Părintelui, apropiatii familiei și doamna Maria Hetco. Sf. Rozar nu a încetat niciodată în acești ani în Biserica noastră, Biserica Tăcerii, noi nu am căutat informațiile, dar și în comune Sf. Rozar a continuat să fie recitat, Pr. Vasile Goje și Pr. G. Buboș spun acest adevăr.

Pe lângă Sf. Rozar, în Reuniune au fost și sunt devoțiuni foarte iubite: *Devoțiunea către Preasfânta Inima lui Isus, Devoțiunea către Inima Neprihănită a Mariei, Calea Crucii, Devoțiunea către Sf. Anton de Padova*, devoțiuni și novene adresate și altor sfinți, cum sunt Sf. Tereza a Pruncului Isus, Sf. Rita de Cascia sau Padre Pio, și „Buchetele spirituale”.

Din anii persecuției am una dintre cele mai emoționante amintiri despre rugăciunea mariană. Dorul de Mănăstirea de la Bixad, de „Icoana făcătoare de minuni” a Preacuratei, de Mănăstire, important centru de spiritualitate și cultură, m-a îndemnat să-mi duc acolo, la un 15 august, familia: soțul, pe unul din băieți, nora și nepoțelele gemene. Aveam în minte, aveam în inimă splendoarea pelerinajelor de la Bixad, imensa mulțime în rugăciune, prezența P.S.S. Alexandru Rusu, a călugărilor, a Pr. Gheorghe Marina, autorul cântecului „*O, Măicuță sfântă!*”. Mai aveam în amintire șoselele și dumbrăvile pline de pelerinii în drum spre mănăstire, în rugăciune și cântec marian. Acum erau doar grupuri mici, dar erau. Am găsit totul în ruină, doar urmele confesionalelor și ale altarului de pe platou. Biserica mănăstirii era ferecată cu o bară masivă de fier. Credința pelerinilor a împodobit toată bara cu flori. Am intrat și noi în grupul mic al pelerinilor, ne-am rugat împreună rugăciunile de altădată și am cântat neuitatele cântece mariane. Cineva din fața grupului conducea rugăciunile era chiar Pr. Gheorghe. La sfârșit ne-am oprit și ne-am rugat în fața ușii ferecate. Pr. Gheorghe a îngenunchat la o distanță de câțiva metri și așa, în genunchi, s-a dus până la ușa bisericii, a sărutat bara care ne interzicea intrarea și a îmbrățișat și a sărutat cele două coloane de piatră care mărgineau ușa.

Familia noastră a continuat rugăciunea. Pe un drum părăsit și pustiu am mers la cimitirul uitat al călugărilor. Ne-am încărcat brațele cu flori de câmp, pe care, în plâns, le-am presărat peste morminte.

În libertate acum, la cei 100 de ani de viață, Reuniunea Mariană dorește să fie în continuare în serviciul Bisericii, să fie „*o poartă spre Cristos*”, să răspândească Împărăția lui Cristos în lume - pentru aceasta ne rugăm neîncetat Preacuratei și-i cerem ajutor.

Preacuratei, Reuniunea Mariană se roagă pentru Preasfinția Sa Virgil Bercea care ne susține și de atâtea ori își unește rugăciunea cu a noastră.

Pr. Anton MOISIN și Ioan MOISIN

ALȚI ȘAPTE PREOȚI GRECO-CATOLICI ROMÂNI CARE AU PIERIT ÎN PRIGOANA COMUNISTĂ

Nu s-a mai pomenit așa ceva din primele veacuri de creștinism, o asemenea persecuție și o asemenea mare de suferințe și jertfe pentru Cristos. Așa cum martirii romani de odinioară piereau în tăcere și rugă în catacombele Romei, la fel au pierit în tăcere și rugă românii uniți martirizați pentru credința lor creștină autentică și pentru legătura lor spirituală cu Scaunul Romei. Așa cum străbunii noștri romani martiri nu l-au trădat pe Cristos, nu l-am trădat nici noi, cei ce am suferit. Mai mult, în prigoană a fost o apropiere sufletească de Cristos fără egal în viața neprigonită, după cum mărturisesc toți cei ce s-au învrednicit de suferințe, ocări, închisoare și moarte pentru Cristos. Revărsarea harurilor a fost nelimitată. Cine nu cunoaște aceste adevăruri din prigoană, nu va înțelege nimic din rostul adânc al dramei poporului român din ultima jumătate de veac.

Preot Octavian Moisin,

Slujitor din catacombele creștine de rezistență în fața ateo-comunismului, 21 iunie 2002

PREOTUL PROF. CANONIC

AUGUSTIN MAGHIAR,

VICAR GENERAL AL EPISCOPIEI ROMÂNE
UNITE DE ORADEA, MORT PENTRU CREDINȚA
CATOLICĂ ÎN TEMNIȚĂ DE EXTERMINARE.

(† 16 AUGUST 1951)

Preotul Prepozit Capitular Augustin Maghiar a fost o personalitate de seamă a Episcopiei Române Unite de Oradea. A fost Canonic cantor al Bisericii catedrale „Sf. Nicolae” din Oradea, Decan al Canonicilor, Rector al Institutului Pavelian, Rector al Seminarului Greco-Catolic Oradea, Vicar General, a condus Dieceza de Oradea după arestarea Episcopului Dr. Valeriu Traian Frențiu.

În Mai 1950 a fost arestat și el, închis în temnița de exterminare Sighet. Deși era un om voinic, nu a rezistat decât un an și trei luni. Izolat în celula nr.36, l-a văzut după câteva luni pe Preotul Alexandru Rațiu, închis tot la Sighet, și a exclamat: „O, Doamne, îți mulțumesc că mi-a fost dat să văd un chip omenesc!” Atât de strașnică i-a fost izolarea. Apoi a adăugat: „Doamne, îți mulțumesc că m-ai adus aici, lângă episcopi, să sufăr în numele Tău”. La 16 august a murit. Canonicele Coriolan Tămâian i-a spus Preotului Anton Moisin că Preotul Augustin Maghiar a fost ultimul care a avut „privilegiul” de a fi dus la groapă într-un sicriu (confectionat din podelele unei încăperi), ceilalți de după el au fost azvârliți direct în groapa comună. Părintele Anton Moisin l-a întrebat pe Canonicele Coriolan Tămâian unde a fost îngropat Preotul Augustin Maghiar, răspunsul fiind: „Tot acolo!”, adică unde erau și ceilalți care muriseră în temnița Sighet. Preotul Prof. Augustin Maghiar, Decanul Canonicilor Episcopiei de Oradea și Vicar General și-a dat viața pentru credința catolică.

PREOTUL IOSIF CLINTOC,

CLERIC GRECO-CATOLIC DIN DIECEZA ORADEA,
MORT PENTRU CREDINȚA CATOLICĂ LA
CANALUL DUNĂRE-MAREA NEAGRĂ

(† 31 OCTOMBRIE 1952)

Născut în 1900 în Comuna Dijir și hirotonit Preot în 1926, Preotul Iosif Clintoc slujea la Satu Mic (Județul Satu Mare) când a intervenit lovitura din 1948 contra Bisericii Române Unite (Greco-Catolice) din care făcea parte. Era încadrat în Dieceza Greco-Catolică de Oradea. A refuzat trecerea forțată la Biserica Ortodoxă Română. În 1950 a fost arestat și trimis la muncă forțată la Canalul Dunăre-Marea Neagră, ale cărui lagăre comuniste sunt cunoscute ca lagăre de exterminare. N-a rezistat acolo decât circa doi ani și a murit. Preotul Anton Moisin a primit documente oficiale referitoare la moartea lui dar în nici-unul nu se specifică deloc cauza morții. E ușor de bănuit că a pierit din cauza condițiilor inumane de acolo. Într-o adresă a „D.I.C.M. Colonia de Muncă Nr.2, Poarta Albă, Regiunea Constanța” se arată că Preotul Clintoc I. Iosif „în ziua de 31 oct. 1952 a decedat în această Colonie”, fiind „înhumat în cimitirul com. Poarta Albă, Rai. Medgidia, Reg. Constanța” (semnează Comandantul). Preotul Clintoc Iosif și-a dat viața pentru credința catolică.

PREOTUL ATANASIE ONIGA,

MORT PENTRU CREDINȚA SA CATOLICĂ
(† 6.I.1953, ÎMPUȘCAT DE SECURITATE)

A fost Paroh greco-catolic român în Lăpușul Românesc (Jud. Maramureș), care avea 6.000 de români uniți (greco-catolici).

Între lunile Iunie-Octombrie 1948 s-au făcut mari presiuni asupra lui în vederea trecerii la ortodoxie, fiind arestat de 5 ori de Securitate și bătut crunt, după care era lăsat să se întoarcă în parohie. În octombrie 1948, când s-a înscenat de către regimul comunist, cu complicitatea conducerii de atunci a Bisericii Ortodoxe Române, „trecerea” uniților (greco-catolici) la ortodoxie, Preotul Atanasie Oniga a refuzat trecerea. La 26 Octombrie 1948 a slujit ultima Sfântă Liturghie în biserica din comună. Țăranii au strigat atunci: „Vrem pe Dumnezeu, vrem

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 7)

Crucea, vrem Biserica și vrem pe popa Oniga!” Biserica era arhiplină și lumea plângea în hohote.

Securitatea a venit să-l aresteze dar țărani s-au revoltat și l-au ajutat pe Părintele Oniga să se refugieze în munți.

A fost condamnat la temniță în lipsă. Activiști comuniști de partid și agenți i-au devastat casa, unde avea a doua bibliotecă din Țara Lăpușului ca mărime, cu 5000 de volume, arzând în vatră două zile și o noapte Biblii și cărți sfinte pentru a-și face mămăligi cu brânză și a chefuli cu țuică.

Securitatea l-a urmărit în munți și l-a încolțit în Ianuarie 1953, împușcându-l cu 32 de gloanțe. Nu a murit pe loc, l-au dus la Spitalul din Dej unde doi eminenți chirurghi, Dr. Homorodeanu (român) și Dr. Steinfeld (evreu) au făcut și imposibilul pentru a-l salva, iar când Preotul Oniga a murit pe masa de operație, amândoi au izbucnit în hohote de plâns. A fost un semn de la Dumnezeu ca să înțeleagă că dușmanul adevărat și comun al românilor și evreilor era comunismul ateu.

Preotul Oniga Atanasiu a murit de pe urma gravelor răni la 6 Ianuarie 1953. Și-a dat viața pentru credința catolică.

PREOTUL CĂLUGĂR CHIRA CORNEL SUPERIORUL IEZUIȚILOR DIN ROMÂNIA, MARTIRIZAT PENTRU CREDINȚA SA CATOLICĂ

A refuzat să treacă la Biserica Ortodoxă Română și a fost arestat în 1949 la Sibiu. Ținut în această primă detenție cel puțin 6 luni. Apoi a fost arestat a doua oară la 19.XI.1952, închis la Malmaison (București) unde a murit la 13.VIII.1953. Era încă în putere (se născuse la 29.IV.1904), deci avea 49 de ani. De ce a murit? Sicriul lui a dezvăluit motivul, deoarece deținuții morți erau aduși la Cimitirul Jilava (erau acolo vreo 2000 de deținuți morți) în sicrie încropite din lăzi, în timp ce Părintele Chira a fost adus în sicriu cumpărat, ceea ce dovedește că murise în timp ce era anchetat. Deci, a fost ucis prin torturare.

Preotul Puni Emil care devenise în prigoană Superiorul iezuiților din România, a mers la Cimitirul Jilava, 1-a dezgropat pe predecesorul său în funcția de conducere în Ordin, și a văzut totul. A luat doi metri de giulgiu și i-a înfășurat trupul, coșul pieptului și plămânilor s-au sfărâmat la atingere. I-a luat oasele în giulgiu, a așezat totul într-o traistă și a mers cu autobuzul ferindu-se (era urmărit de Securitate), până la Biserica Sfânta Agnes, așezând traista în spatele altarului. Până la urmă, osemintele Preotului Chira au fost reînchinate la Cimitirul Belu Catholic, în groapă cu un alt iezuit.

Preotul Cornel Chira și-a dat viața pentru credința catolică. În luna august 2013 s-au împlinit 60 de ani de la moartea lui.

PREOTUL BORZ ILIE CLERIC CU VIAȚĂ SFÂNTĂ MORT PENTRU CREDINȚA CATOLICĂ ÎN ÎNCHISOAREA DIN AIUD (prin injectare) († MAI 1954)

Născut la Ratovei Valcău (Jud. Sălaj), Ilie Borz a fost hirotonit Preot în 1940, după absolvirea Academiei Teologice Oradea. A rămas celib. Episcopul Valeriu Traian Frențiu l-a trimis preot în Bobota, iar în 1941 a fost transferat la Drighiu (Jud. Sălaj). S-a remarcat prin cultura sa deosebită, prin devotament pastoral și printr-o viață de sfințenie. Avea o atitudine permanentă de evlavie, totul la el era de o mare bunătate și orice s-ar fi întâmplat spunea cu blândă smerenie: „Doamne, fii preamărit!”. Când a început prigoana, Securitatea a venit la ultima lui Sfântă Liturghie publică pentru a-l aresta dacă nu semnează abuziva trecere la Biserica Ortodoxă Română (era în Noiembrie 1948), dar sătenii l-au salvat. S-a ascuns și a continuat pastorația în ascuns. Comuniștii, furioși, i-au ars biblioteca valoroasă (cărți în limba latină, franceză etc.). În februarie 1951 a fost prins prin trădare și închis la Securitatea și apoi Penitenciarul Oradea, timp de șase luni. La 28 August 1951 a fost transportat la Cluj-Napoca, unde Tribunalul Militar l-a condamnat la patru ani de detenție. A fost dus la închisoarea Jilava, de unde a fost triat pentru Aiud. (Datele acestea sunt sigure, fiind comunicate în scris Preotului Anton Moisin de către Preotul Pop M. Victor din Șimleul Silvaniei, care a fost închis în aceeași celulă cu Preotul Ilie Borz la Oradea, judecat cu el la Cluj-Napoca și dus de asemenea la Jilava, de unde a fost triat pentru Canal, la Lagărul Poarta Albă). Ana Maria Tudoș scrie într-o lucrare că, Preotul Ilie Borz a știut că va fi omorât, întrucât i-a spus deținuțului Fiț Gheorghe din Plopiș, închis tot la Aiud : „Eu voi muri mâine!”, precizându-se în acea lucrare că „era planificat de către călăii închisorii să moară!”; și-a petrecut noaptea aceea ca Isus în Grădina Ghețimani. După ce a murit, n-a fost scos imediat din celulă. Persoana însărcinată să-l scoată a dezvăluit mai târziu că îl găsisse ros de șobolani, inclusiv fața. Așa a murit pentru credința catolică Preotul Ilie Borz.

PREOTUL PROF. ZENOVIE PÂCLIȘANU PRELAT PAPAL MORT PENTRU CREDINȚA SA CATOLICĂ († NOIEMBRIE 1958, TORTURAT ÎN BECIURILE SECURITĂȚII)

Preotul Prof. Zenovie Pâclișanu a fost un intelectual de frunte al Bisericii Române Unite. Ca istoric a scris parțial Istoria Bisericii Române Unite, neputând să o termine din cauza izbucnirii prigoanei contra greco-catolicilor.

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

După arestarea Episcopului Vasile Aftenie, i-a luat locul ca Vicar general greco-catolic pentru Vechiul Regat (Muntenia, Oltenia și Moldova).

A fost și el arestat în 1949 și închis pe rând la Ministerul Afacerilor Interne, Jilava și Sighet până la 26.03.1952.

Eliberat, a fost arestat din nou în Octombrie 1957 pentru încercarea de refacere a Bisericii Române Unite. Nu a cedat și i-a demascat pe călăii comuniști la proces, cu mult curaj. Retrimis în cumplitele beciuri ale Ministerului Afacerilor Interne, bătut cu cruzime, a murit în Noiembrie 1958 în mâinile călăilor care-l torturau.

Preotul Zenovie Pâclișanu și-a dat viața pentru credința catolică.

**PREOTUL TEOFIL BĂLIBANU,
PROTOPOP GRECO-CATOLIC DE BEIUȘ ȘI PROFESOR,
MORT PENTRU CREDINȚA CATOLICĂ
ÎN ÎNCHISOAREA DIN AIUD
(† 3 FEBRUARIE 1964)**

Preotul Teofil Bălibanu s-a născut în Băsești (Jud. Maramureș) la 6 Mai 1906. A fost un licean eminent și a urmat studiile teologice la Academia Teologică din Gherla. Hirotonit Preot la 8 Decembrie 1929. A fost nu doar Preot ci și un bun Profesor. Preot Profesor român unit, arestat în Octombrie 1948 pentru refuzul de a trece la Biserica Ortodoxă Română. Reținut 2 ani la Securitate, fără proces, bătut și umilit. I se dă drumul, dar în 1956 este din nou arestat și condamnat la 25 de ani temniță grea. Deși era un om voinic, datorită regimului cumplit la care a fost supus în temniță ajunsese doar „un schelet de 38 kilograme” (cum spune Pr. Romul Pop). Bătut, maltrat, supus la un regim de exterminare în închisorile Gherla și Aiud, moare în temnița din Aiud la 3 februarie 1964, după 8 ani de chinuri. După moartea lui, familia a primit ceea ce rămăsese de la el ca „efecte personale”: „o zdreanță ce semăna cu un fost pantalon, o bucată de cămașă peticită și ceea ce părea a fi cândva încălțăminte” (scrie Pr. Romul Pop). Este evident că a fost exterminat la Aiud pentru credința catolică.

**TĂRIA CREDINȚEI LOR SĂ SPOREASCĂ
TĂRIA CREDINȚEI NOASTRE!**

(Aceste date și multe altele, cu trimiterile bibliografice, se află în vol. I din „Martirologiul Românesc” de Anton Moisin).

Hirotonire de diacon in Biserica Seminarului

În cadrul Sfintei Liturghii de astăzi, 30 octombrie 2013, celebrată de Preasfinția Sa Virgil alături de Preasfințitul Martin Igwe Uzoukwu, episcop de Mina, Nigeria (aflat în vizită la Oradea), tânărul Ciprian Burdaș a fost hirotonit diacon. Părintele diacon, este absolvent al Departamentului din Oradea al Facultății de Teologie Greco-Catolică din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” Cluj Napoca și al Seminarului „Sfinții Trei Ierarhi” din Oradea. Este căsătorit, fiind originar din Porț, județul Sălaj.

Punctul central al cuvântului de învățătura al Preasfinției sale s-a axat pe iubirea sădită de Dumnezeu în noi pe care suntem datori să o răspândim celor din jur, alături de buna înțelegere între noi. Preasfinția Sa Martin a cerut credincioșilor parohiei Sfântul Gheorghe și seminaristilor să se roage pentru el și pentru credincioșii diecezei sale, asigurându-ne totodată de rugăciunile sale.

În cadrul Sfintei Liturghii, după consacrarea Sfințelor Taine, a urmat hirotonirea diaconală, iar mai apoi a urmat înveșmântarea diaconul cu stiharul și mânecutele. Misiunea diaconului este aceea de a fi ajutor (servitor) Fap. 6, 1-7.

Îi dorim părintelui diacon Ciprian mult har și binecuvântare de la Domnul în misiunea sa.

Ipodiacon Eugen IVUȚ

Alin CREȚU

Limite, reguli și consecințe care au ca urmare disciplinarea copiilor

Limitele îi direcționează pe copii ajutându-i să atingă obiectivele pe care părinții și le-au propus pentru dezvoltarea lor. Cei din urmă își doresc copii care să evolueze și să se transforme în adulți disciplinați, responsabili, atenți; copiii au nevoie de ocazii în care să facă alegeri și să se confrunte cu unele limite. Pentru a le putea stabili, părinților trebuie să le fie foarte clar ce așteaptă de la copiii lor și care dintre comportamentele acestora sunt acceptabile. Cel mai bine funcționează stabilirea limitelor în contextul unei bune relații părinte – copil.

Dacă este una pozitivă, cresc șansele ca acesta să accepte valorile și convingerile propuse de adult și să înțeleagă motivele pentru care i se limitează comportamentul.

Este mai dificil să influențăm un copil în permanență criticat, corectat și admonestat. În aceste condiții, el nu va dori să coopereze cu părintele în rezolvarea problemelor, ci, în timp, va alege să i se opună.

Regulile

Un bun început pentru a stabili limite este setul de reguli; copilul obișnuit cu acestea va manifesta frecvent și relativ ușor comportamente care să satisfacă așteptările celui mai exigent părinte.

O regulă bună precizează cu claritate comportamentul așteptat. Ar fi util să le scrieți și să le afișați într-un loc accesibil fiecărui membru al familiei (de exemplu pe ușă frigiderului).

Regulile sunt utile din două puncte de vedere. În primul rând, ele exprimă așteptările pe care le aveți în ceea ce privește anumite comportamentele specifice ale copilului. Dacă acesta obișnuiește să întârzie mult după programul de școală puteți emiți o regulă conform căreia „Fiecare dintre copii va veni zilnic direct acasă după orele de școală!”. Regulile sunt utile de asemenea pentru că îl învăț pe copil comportamente adecvate. Dacă vreți să îl învățați a fi respectuos în relație cu ceilalți, regulile pot preciza comportamente de felul: „Batem la ușă înainte de a intra în cameră”; „Cerem permisiunea înainte de a ne ridica de la masă”; „Vorbim politicos atunci când ne adresăm celorlalți”.

Unele recomandări astfel încât regulile să fie eficiente sunt:

Stabiliți un număr redus de reguli

Prea multe reguli înseamnă control sporit asupra vieții copilului. Cele eficiente reglementează doar situațiile cu grad de risc pentru sănătatea, dezvoltarea și siguranța copilului și familiei sau acelea în care sentimentele și drepturile altor persoane ar putea fi grav afectate.

Implicați copilul!

Părinții sunt cei pe care toți copiii se bazează,

pentru stabilirea limitelor și a regulilor, însă vor dori să aibă un cuvânt de spus în formularea lor. Este important să ascultați și punctul de vedere al copilului cu privire la alegerea acestora, dar și la stabilirea consecințelor ce decurg din nerespectarea unei lor.

Este posibil că uneori să nu reușiți să ajungeți la un acord total asupra regulilor, ceea ce nu înseamnă că acestea nu vor fi stabilite.

Ca părinte, veți decide care vor fi cele care vor modela comportamentul copilului dumneavoastră. Atunci când nu ajungeți la un acord, îi puteți spune acestuia că, deși nu este cea mai corectă sau mai bună dintre reguli, este singura la care te poți gândi în momentul acela.

Stabiliți reguli corecte și clare

O regulă este corectă când reglementează în egală măsură comportamentul fiecărui membru al familiei. Cea în care se prevede „Întotdeauna bați la ușă înainte de a intra în camera părinților” este nedreaptă deoarece se aplică doar copiilor. Corect formulată ar fi: „Ciocănim la ușă înainte de a intra în camera oricărui membru al familiei noastre”.

În acest fel, regulile nu sunt doar pentru copil. Comportamentul dumneavoastră ca părinte va fi corect atunci când veți fi primii care le respectă.

Atunci când regulile sunt specifice și ușor de înțeles, cresc și șansele de a fi respectate. Când spunem „Trebuie să ne spălăm pe dinți” nu ajută prea mult deoarece nu precizează când anume și cu ce frecvență trebuie să facem acest lucru.

Pe de altă parte, regulă „Fiecare membru al familiei se va spăla pe dinți în fiecare dimineață și în fiecare seară, înainte de culcare” este clară, nu generează confuzie și nu lasă loc de discuții. Este clară pentru că îi spune copilului ce să facă, nu ce să nu facă. Ori de câte ori formulați o regulă nouă, întrebați-vă: „Ce vreau să se schimbe în comportamentul copilului meu? Ce ar trebui să facă altfel / mai bine?”. Este bine să fie scurtă, formulată în cuvinte simple, pentru a fi ușor de reținut.

Un aspect foarte important legat de utilizarea regulilor privește stabilirea de recompense și consecințe pentru respectarea, respectiv încălcarea acestora.

Este foarte important să vă lăudați copilul atunci când respectă regulă. La început, când copilul își însușește o regulă nouă, comportamentul său trebuie recompensat, pentru a facilita procesul de învățare. „Bravo! Sunt foarte mândră de tine pentru că ți-ai ordonat hăinuțele și jucăriile.”

Modificarea regulilor

Acestea se schimbă de-a lungul timpului, pe mă-

(continuare în pag. 11)

PSS Virgil Bercea a cerut valorificarea Sărbătorii Tuturor Sfinților din 1 noiembrie

Dragii mei,

Rolul nostru al preoților și al fiecărui creștin este de a propovădui Cuvântul făcut trup, de a propovădui Evanghelia în zilele noastre ceea ce înseamnă iubire și iertare, înțelegere și bunăînvoire, pace și binecuvântare.

Biserica în toate timpurile a încercat să dea sens și valoare vieții. În contextul în care trăim intră în societate tot mai mult anumite fenomene cu caracter lipsit de sacralitate precum „halloween” – sărbătoare celtică.

Biserica Catolică, la 1 noiembrie, celebrează Sărbătoarea Tuturor Sfinților.

Vă îndemn pe fiecare dintre Sfințiile Voastre precum și pe toți credincioșii să vorbiți lumii despre valoarea Sărbătorii Tuturor Sfinților care unește cerul cu pământul în rugăciune precum vă îndemn să evitați organizarea altor evenimente precum cele cu dovleacul de „halloween”.

Haruri și binecuvântări de la Domnul!

Episcop
† **Virgil Bercea**

(urmare din pag. 10)

sură ce copiii cresc și devin responsabili. Atunci când o regulă este automat respectată de toți membrii familiei, ea trebuie eliminată de pe listă. Rămâne valabilă, doar că nu mai este necesară afișarea ei.

Regulile se schimbă de asemenea în funcție de situațiile noi care apar. Veți stabili altele noi atunci când fiica dumneavoastră va începe să aibă întâlniri cu prietenii în timpul liber.

Deși acestea se schimbă, nevoia de a le avea rămâne aceeași. Și atunci când copiii din familie au devenit tineri adulți, regulile sunt utile pentru că astfel ne asigurăm că fiecare membru înțelege că are responsabilități în casă.

Este posibil ca prezența regulilor să rezolve problemele care apar în familie. Pot să dispară atunci când fiecare membru al familiei știe exact ce se așteaptă de la el.

Cu toate acestea, stabilirea consecințelor negative este necesară pentru acele situații în care regulile sunt încălcate.

Dacă cel mic este deja în plină criză de năbădăi, ceea ce-l va ajuta să se calmeze este să vadă afecțiune și încredere din partea părinților, nu raționamente.

Mai presus de orice, deși poate părea greu, părinții este bine să rămână fermi și hotărâți în a aplica în același mod regulile ori de câte ori copilul încearcă să le testeze limita, recurgând la tot felul de tertipuri drăgălașe, dar care-i vor transforma pe „nevăzute” în micii tirani ai familiei.

Concluzii

Întotdeauna când copilul face o boacănă, este indicat să îi criticați modul în care s-a purtat, nu persoana.

Niciodată nu îl etichetați ca fiind „prost”, „idiot” sau cu alte apelative jignitoare, care îl pot frustra și afecta emoțional, pe termen lung.

Copilul învață cel mai bine cum să se poarte imitând gesturile și comportamentele părinților. Dacă aveți grijă să fiți un bun exemplu în acest sens, copilul va învăța să se poarte frumos fără prea mari eforturi.

Este important ca mediul în care crește copilul să fie unul lipsit de violență și agresiune sau abuzuri verbale, fizice, emoționale. O familie armonioasă, cu principii și standarde bine puse la punct va crește un copil pe măsură. - Puternic, sănătos și fericit.

Aveți grijă să punctați întotdeauna care a fost regula pe care a încălcat-o și de ce primește pedeapsa, iar aceasta să fie direct proporțional aplicată cu gravitatea faptei lui.

Iubirea pentru copilul dumneavoastră să fie necondiționată și manifestată zilnic.

Nu doar reușitele lui sunt cele care îl fac mai bun și mai cuminte. Încercările de a se purta conform standardelor disciplinare pe care le impuneți răsplățiți-le prin laude și complimente - metode motivaționale eficiente la vârste mici.

Implicarea copilului în activități practice, în casă, sau consultarea lui în luarea deciziilor îl învață să fie mai responsabil.

Comemorarea Seniorului Corneliu Coposu la Bobota

Comemorarea Seniorului Corneliu Coposu a devenit deja o tradiție în satul său natal, Bobota. În data 09 noiembrie 2013, Parohia greco-catolică Bobota în colaborare cu: Fundația „*Corneliu Coposu*” - filiala Sălaj, Primăria comunei Bobota, Școala Generală „*Gheorghe Șincai*” - Bobota au participat la momentul de aducere aminte a marilor personalități din istoria modernă a României.

Evenimentul a început în jurul amiezii la bustul lui Corneliu Coposu din localitate, prin slujba Panihidei oficiată de preoții din Vicariatului Silvaniei. După pomenirea personalităților locale și a preoților greco-catolici care au slujit în biserica satului, a urmat depuneri de coroane de flori din partea Protopopiatului Greco-Catolic Șimleu-Silvaniei, a instituțiilor statului și a diferitelor partide politice prezente.

Din 1998 în satul Bobota a fost înființat Centrul Cultural „*Șincai-Coposu*”, loc în care se află și bustul distinsului Senior. Centrul Cultural a fost prezentat pentru cei participanți, de către elevii Școlii Generale din localitate, moment urmat de câteva cuvântări ținute de către: Dl. Primar al comunei Bobota - ing. Aurel Sarca; D-na directoare a școlii din Bobota - Livia Fer; președintele PNȚCD - Aurelian Pavelescu; Prim

Vice-Președintele PNȚCD - Vlad Moiescu; Dr. Ioan Pușcaș; Prof. Dr. Cornel Grad; Dr. Gârbea Liviu; Prof. Liviu Sabău; din partea Bisericii Greco-Catolice Pr. Vicar Foraneu Gheorghe Țurcaș, iar din partea Bisericii Ortodoxe, Pr. Vasile Boșca.

Lucrările simpozionului s-au încheiat printr-un moment de socializare într-un spațiu pus la dispoziție prin bunăvoința Dl. Geza Vass.

Pr. Cristian LASLO

Comemorarea Părintelui Iosif Dejeu

Comunitatea română unită cu Roma, greco-catolică din Vintere s-a bucurat duminică, 17 noiembrie, de vizita PS Sale Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea, cu ocazia comemorării centenarului nașterii părintelui Iosif Dejeu, paroh în anul 1948, eveniment la care au participat în jur de 200 de credincioși.

Preasfinția Sa a fost întâmpinat de autorități locale, oficialități județene și de parlamentari bihoreni, între care îi amintim pe: vicepreședintele Consiliului Județean Bihor, Ioan Mang, și deputatul Adrian Miroslov Merka. Ierarhul a fost întâmpinat cu drag de copii, care i-au oferit flori. La Sfânta Liturghie Arhierescă au concelebrat, alături de episcop, preotul Florin Jula, paroh de Vintere, și un sobor nouă de preoți. Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de corul „Buna Vestire”, dirijat de maestrul Radu Mureșan.

După Sfânta Liturghie, a fost oficiat un parastas pentru odihna sufletului părintelui Iosif Dejeu, urmat de un simpozion dedicat comemorării a 100 de ani de la nașterea dânsului. Simpozionul, organizat în colaborare de către Parohia Vintere, Asociația Episcop Vasile Aftenie și Consiliul Județean Bihor, a fost deschis de către organizatorul evenimentului, pr. Florin Jula, urmașul pr. Dejeu. (...)

Din partea familiei părintelui Dejeu, au luat cuvântul fiul regretatului părinte, Liviu Dejeu, membru al Academiei de Științe Agricole și Silviculturale, nepoata sa, Claudia Udrescu, prodecan al Facultății de Științe

Politice din București, și Rozalia Junc, care l-a cunoscut pe pr. Dejeu. La finalul manifestării, a avut loc un eveniment emoționant prin oferirea de către familia pr. Dejeu a unei icoane a Maicii Domnului, care a fost achiziționată de pr. Dejeu în anul 1948, dar nu a mai avut răgazul necesar să o pună în biserica din Vintere. Din anul 1948, până în prezent, icoana i-a ocrotit pe cei din familia părintelui Dejeu, urmând ca de astăzi să-i ocrotească pe toți cei care intră cu smerenie în Biserica din Vintere. Icoana a fost sfințită de către Preasfințitul Virgil și a fost depusă într-un loc special amenajat. De asemenea, a fost sfințită o statuie a Sfântului Anton de Padova, dăruită comunității de către Smaranda Scridon.

La finalul manifestării, Preasfințitul Virgil a mulțumit tuturor celor care și-au adus contribuția la buna desfășurare a evenimentului și s-a întreținut cordial cu comunitatea din Vintere și cu oficialitățile prezente.

Sursa: www.crisana.ro

Deschiderea Clubului pentru persoanele de vârstă a treia

„Mergi între zidurile bisericii și te roagă după care, ieșind, încearcă să faci ceva pentru societatea în care trăiești”.

Adolph Kolping

Asociația Kolping Crișana are deosebita plăcere să vă anunțe deschiderea Clubului pentru persoane vârstnice în Oradea, pe strada Călimăneștilor nr 10 (în spatele Gării), în clădirea în care funcționează și parohia „Sfântul Dumitru”.

Ne-am gândit că în aceste vremuri, în care omul are tendința de izolare combinată cu nepăsare față de semenii săi, să încercăm să aducem un zâmbet pe fața celor vârstnici, angrenându-i în diverse activități benefice, plăcute și care să-i ajute să mai uite de problemele cotidiene.

Până în momentul de față, prin forțe proprii, activități de voluntariat și câteva sponsorizări am reușit să amenajăm spațiul.

Prin amabilitatea unor enoriași ai bisericilor noastre, cărora le mulțumim din suflet pe această cale și îi invităm să vadă ceea ce s-a realizat, avem niște minime dotări care să ne ajute în desfășurarea activităților.

Ca și în centrele clasice de acest tip există jocuri de societate de tip șah, remi, table și cărți. Dorința noastră este să nu ne limităm la aceste activități și vom cere celor interesați să vină cu propuneri încât programul să fie cât mai divers și interesant. Până acum ne-am gândit la o serie de variante cum ar fi : puțină mișcare pentru a avea grijă și de articulații, prezentarea în cadrul Clubului a câte unui invitat care să vorbească celor prezenți pe diferite teme de interes pentru participanți, și teme propuse de noi dar mai ales solicitate de către participanți, vizionarea unor filme de calitate clasice ori legate de viața unor sfinți, organizarea unui bal în stilul care era odinioară ori chiar a unui bal mascat, seară literară, seară muzicală, program artistic (având în vedere norocul pe care îl avem numărând printre noi pe talentatul actor Emil Sauciu, căruia îi mulțumim și pe această cale pentru implicarea sa dar și pentru încurajările și ideile pe care ni le dă mereu) diverse concursuri, organizarea unor excursii uneori sau permiterea celor interesați să-și serbeze ziua de naștere în acea locație.

Acestea sunt doar câteva sugestii și așteptăm alte propunerile a celor interesați.

După deschiderea din 10 octombrie 2013, vă așteptăm cu drag pe toți cei interesați în fiecare joi, la ora 17.00, pe strada Călimăneștilor numărul 10. Pentru început Clubul va funcționa doar o zi pe săptămână până când cei interesați (și sperăm ca acest lucru să se întâmple cât mai curând) ne vor solicita mai mult.

Pentru cei interesați adăugăm câteva informații legate de Asociațiile Kolping.

Kolping este o organizație social-catolică care are drept scop principal formarea membrilor săi pentru a deveni buni creștini în familie, profesie, Biserică și societate. Astfel acțiunile vizează în principal încurajarea membrilor pentru a se implica în comunitatea locală, au caracter formativ, sunt gândite cu și pentru oameni, au în vedere sprijinul societății civile și promovarea drepturilor omului în spiritul Cărții Sfinte. Asociația noastră aparține mișcării Kolping International care are sediul în Koln și care funcționează astăzi în 61 de țări incluzând aproximativ 400.000 membri. În România sediul central este la Brașov, în țara noastră funcționând astăzi 55 de filiale cu aproximativ 2000 membri. După perioada în care se făceau sponsorizări masive din străinătate numărul membrilor a scăzut simțitor, rămânând astfel cei care aveau cu adevărat disponibilitate pentru voluntariat. Legat de nume, acesta vine de la fondatorul Adolph Kolping, cel care a fost preot romano-catolic și care și-a dedicat întreaga viață activităților sociale. El a înființat Asociația calfelor cu scopul de a le oferi acestora un ajutor în rezolvarea problemelor create de Revoluția Industrială. În 27 octombrie 1991 a fost beatificat de către Papa Ioan Paul al II-lea. În România primele asociații se înființează chiar în timpul vieții lui Adolf Kolping, respectiv în 1858 la București, în 1859 la Timișoara. În 1927 la Oradea era sediul central Kolping, pe strada Primăriei nr.19. În regimul comunist a fost interzisă funcționarea acestora iar în 1 mai 1991 se reînființează Familia Kolping Blaj cu sprijinul Cardinalului Alexandru Todea și a părintelui Alfred Weiss din Viena.

Laura OLOGU
Președinte Kolping Crișana

Papa Francisc a consacrat lumea Inimii Neprihănite a Mariei

În cadrul Anului Credinței, în luna dedicată Sfântului Rozar, mai exact sâmbătă 12 și duminică 13 octombrie statuia Maicii Domnului de la Fatima a fost pelerină în Vatican.

Traseul statuii Sfintei Fecioare a fost următorul: scurt popas la Mănăstirea de clauzură unde locuiește Papa emerit Benedict; Casa *Santa Marta* unde a fost primită de Papa Francisc; Piața *San Pietro* unde, sâmbătă după amiaza, a avut loc momentul de rugăciune în prezența Papei; Sanctuarul roman marian *Divino Amore* unde a avut loc veghea de rugăciune „cu Maria dincolo de noapte” - în direct prin satelit cu alte 10 sanctuare mariane din lume – Bazilica *Nuestra Señora de Lujan* din Buenos Aires Argentina, Nazareth - Țara Sfântă, Lourdes - Franța, Czestochowa - Polonia, Banneux - Belgia, Aparecida - Brazilia, Akita - Japonia, Nairobi - Kenia, Washington - SUA și Vailankanny - India. Duminică 13 octombrie în Piața San Pietro din Vatican, unde au fost prezenți pelerini din peste 48 de țări, Sfântul Părinte a celebrat Sfânta Liturghie la sfârșitul căreia a recitat rugăciunea de consacrare a lumii întregi Maicii Domnului.

Preasfințitul Virgil Bercea a invitat și îndemnat pe fiecare preot din Eparhia de Oradea „să ne unim în

rugăciune cu Sfântul Părinte și cu Biserica întreagă, iar duminică 13 octombrie 2013, la sfârșitul Sfintei Liturghii să recitați împreună cu toți credincioșii o rugăciune de consfințire Maicii Domnului după care să cântați împreună priceasna *Sub steagul tău Marie*”.

Rugăciunea de consfințire pe care a propus-o PSS Virgil a fost:

**Preasfântă Născătoare de Dumnezeu,
prin zămislirea inimii tale neprihănite,
prin suferințele și patimile de pe cruce ale lui Isus
venim cu adâncă smerenie și mare încredere
să ne consfințim inimii tale neprihănite
așezând în locul nenumăratelor păcate,
ale noastre și ale lumii,
inima ta de mama iubitoare.
Dorim cu gând drept și nemincinos
ca Isus să triumfe prin inima ta,
răul, minciuna și păcatul să se micșoreze,
iar iubirea, credința și adevărul să lumineze.
Inima Neprihănită milostivă și iubitoare a Sfintei
Fecioare,
fii în veci iubita între popoare, slăvită și triumfătoare.
Amin! (PSS Ioan Suciu)**

Vizita în Eparhia de Oradea a ES Martin Igwe Uzoukwu

În perioada 28 oct. - 6 nov. 2013 a fost în vizită în eparhia noastră ES Martin Igwe Uzoukwu, episcop de Mina, Nigeria.

Miercuri, 30 octombrie, ES Martin a celebrat Sf. Liturghie împreună cu PS Virgil în Biserica Seminarului unde a avut loc hirotonirea diaconului Ciprian Burdaș după care, împreună cu PS Virgil a făcut o vizită pastorală în Eparhia de Oradea. Au fost vizitate următoarele Parohii: Valea lui Mihai, Pișcolt, Carei – biserica Sfântul Andrei, biserica Ruteană, capela Sfântul Anton a Călugărilor Franciscani și casa Călugărițelor Maicii Domnului, Ghenci, Tășnad și Marghita.

Duminică, 3 noiembrie ES Martin s-a bucurat să poată celebra Sfânta Liturghie împreună cu studenții nigerieni care studiază la diferite facultăți din Oradea.

În următoarele zile Excelența Sa a vizitat diferite parohii din eparhie și din Oradea astfel cunoscând mai bine realitățile Bisericii Greco-Catolice românești.

De asemenea, Presfinția Sa a fost invitat de PS László Böcskei la hramul capelei dedicate Sfântului Carlo Boromeo din Palatul Baroc, unde au fost prezenți toți preoții din Dieceza Romano-Catolică de Oradea.

Am fost bucuroși să fie în mijlocul nostru și să ne împărtășească din experiența sa, demonstrându-se încă o dată faptul că Biserica Catolică este Universală și în orice parte a lumii te-ai afla, poți întâlni frați de aceeași credință.

Pr. Paul POPA

Hirotonire de ieromonah în Catedrala „Sf. Nicolae” din Oradea

Duminică, 27 octombrie 2013, a 24-a după Rusalii, numită și duminică învierii ficei lui Iair, în Catedrala Sfântul Nicolae a avut loc un eveniment emoționant pentru toți cei prezenți, dar mai ales pentru ierodiaconul Gabriel Grigorie Borzoș. El a fost ridicat “de la cinstita diaconie la sfânta preoție” prin lucrarea mâinilor Preasfinției Sale Virgil Bercea, episcop eparhial de Oradea.

Ierodiaconul Grigorie a fost prezentat Preasfinției Sale de către Preacuvioșii Părinți Tarcisiu, egumenul Mănăstirii din Șumal și Atanasie, egumenul Mănăstirii din Giroc (TM).

Predica Preasfinției Sale s-a axat pe credință, îndemnându-i pe credincioși să-și manifeste credința lor în mod liber, având curajul să spună “Cred, Doamne! Ajută necredinței mele”. Un model de credință fiind episcopii martiri ai Bisericii noastre.

Ierodiaconul Grigorie a absolvit Seminarul Sfinților Trei Ierarhi din Oradea în anul 2007, apoi a fost la Roma pentru specializare, studiind la Ateneul Pontifical Sant’Anselmo și la Institutul Pontifical Oriental, unde actualmente este doctorand. În paralel cu studiile, a primit treptele monastice: în 15 aprilie 2009 Rasoforatul și în 12 august 2012 Schima Mare, fiind hirotonit ierodiacon în data de 29 august 2012.

La sfârșitul Sfintei Liturghii, noul ieromonah a mulțumit în primul rând Bunului Dumnezeu pentru darul preoției și pentru faptul că face parte din Biserica Gre-

co-Catolică unde se simte ca în familie, Preasfinției Sale Virgil pentru lucrarea mâinilor lui și pentru încrederea acordată și familiei sale pentru toată grija și iubirea dăruită, asigurându-i pe toți de rugăciunea sa permanentă. După aceasta părintele Grigorie a împărțit episcopului, preoților și tuturor credincioșilor binecuvântarea sa.

Eugen IVUȚ

Noul coordonator pentru pastorația imigranților greco-catolici români în Italia

În cadrul prezentării Comunicatului final al lucrărilor Consiliului Permanent al Conferinței Episcopale Italiene, s-a anunțat că Părintele Ioan Alexandru Pop este noul Coordonator național pentru misiunea pastorală a imigranților greco-catolici români din Italia.

Părintele Ioan Alexandru Pop îi succede în această misiune PS Caludiu Lucian Pop, care fusese numit în 2010 de aceeași instituție (pe atunci fiind Rector al Colegiului Pontifical “Pio Romeno” din Roma), datorită exigențelor pastorale și a numărului ridicat de preoți români aflați în Italia, care “ajunge la pragul de 5% din întreg clerul prezent pe teritoriul italian.” (...)

Scurtă biografie: Pr. Ioan Alexandru Pop s-a născut pe 20 ianuarie 1978, în Românași, Eparhia de Oradea. Între anii 1984-1992 a urmat Școala primară și gimnazială din orașul de reședință Zalău, din 1992 până în 1996 a frecventat Liceul Greco-Catolic “Inocenție Micu Klein” din Cluj-Napoca, iar din 1996 până în 2001 a fost student la Institutul Teologic Român Unit cu Roma din Oradea. A fost hirotonit preot pe 15 august 2002. Din 18 august 2002 până în 19 august 2003 a fost numit vice-paroh al Parohiei protopopiale „Sfânta Familie” din Zalău, Eparhia de Oradea Mare. În 2002

a terminat Licența în teologie în cadrul Facultății de Teologie a „Universității Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, iar din 2003 până în 2006 a fost student în cadrul Facultății de Drept Canonic „San Pio X” din Veneția, unde a absolvit cu lucrarea „La cura pastorale delle comunità dei fedeli orientali cattolici romeni in Italia”. Din 4 septembrie 2006 până în 8 august 2008, a fost numit asistent spiritual pentru îngrijirea pastorală a credincioșilor români greco-catolici, în cadrul Diecezei de Terviso, Fossolata di Piave. Din 2007 până în prezent urmează doctoratul în cadrul Facultății de Drept Canonic, Universitatea Pontificală „Santa Croce”, Roma, cu tema “Il clero nel diritto particolare della Chiesa Arcivescovile maggiore romana. I commenti e la legislazione della disciplina del clero uxurato”. În 1 septembrie 2009 a fost numit oficial în cadrul Consiliului Pontifical pentru Textele Legislative, iar din 20 iulie 2013 este președinte al Tribunalului Ordinar al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolice. Sursa: <http://e-communio.ro>

„Anul Credinței – De la Papa Paul al VI-lea la Papa Francisc”

În seara zilei de 14 octombrie a.c., Colegiul Pontifical “Pio Romeno” din Roma a fost gazda unei noi conferințe dedicate Anului Credinței. Aceasta a făcut parte dintr-un șir roditor de prelegeri desfășurate sub patronajul Congregației pentru Bisericile Orientale și organizate de către Colegiul Pontifical “Pio Romeno” împreună cu Ambasada României pe lângă Sfântul Scaun.

Deosebitul eveniment a început cu prezentarea Bisericii Colegiului distinșilor oaspeți. Pe urmă, toți participanții au avut ocazia să asculte în sala festivă cuvântul de început al Părintelui Gabriel Bubo, Rector al Colegiului Pontifical “Pio Romeno”, care a ținut să mulțumească tuturor celor prezenți, Congregației pentru Bisericile Orientale pentru sprijinul acordat și Ambasadei pentru colaborarea armonioasă.

Cuvântul a fost oferit mai apoi Excelenței Sale Domnul Bogdan Tătaru-Cazaban, Ambasadorul României pe lângă Sfântul Scaun și Ordinul Suveran de Malta. Domnul Ambasador a mulțumit onoratului invitat pentru prezența sa, reiterând, de asemenea, bucuria de a fi prezent la acest distins eveniment.

Invitatul special al serii, Domnul Giovanni Maria Vian, Directorul cotidianului L’Osservatore Romano a luat cuvântul și a încântat publicul printr-o conferință complexă ce a vizat nu doar istoria Conciliului Vatican al II-lea, ci și amănunte biografice din viețile Papilor de la Conciliu până astăzi.

Expunerea Domnului Vian s-a evidențiat prin bogăția informațiilor și printr-o panoramă ale aspectelor istorice și magisteriale ce cuprind Pontificatele de la

istoria Bisericii. Anumite detalii despre Bazilica și despre mormântul Sfântului Petru au încântat profund publicul numeros venit la această conferință.

Seara s-a încheiat în incinta Colegiului prin dialoguri de împărtășire dintre participanți.

Nădăjduim că prin aceste conferințe desfășurate în cadrul Colegiului Pontifical “Pio Romeno” de-a lungul Anului Credinței, participanții, prietenii Colegiului și studenții prezenți au avut parte de momente de reflecție și de întărire a credinței, toate trăite în spirit de comuniune și de unitate.

Mulțumim tuturor pentru fraternală implicare și sperăm ca această încheiere a ciclului de conferințe să fie totodată un punct de plecare spre alte activități și evenimente din viața Bisericii noastre.

George NICOARĂ <http://pioromeno.com>

Reuniunea preoților greco-catolici români din Spania

Cu binecuvântarea PF Arhiepiscop și Cardinal Lucian și cu părinteasca îndrumare a PS Virgil Bercea, responsabilul cu diaspora greco-catolică din partea Sfântului Sinod al Bisericii Române Unite cu Roma, în perioada 27-29 octombrie 2013 a avut loc la Madrid reuniunea preoților greco-catolici care activează în Spania. Au participat: Pr. Sorin Catrinescu (Parohia de Granada), Pr. Călin Băgăcian (Parohia de Leon), Pr. Daniel Lazăr (Parohia de Ciudad Real), Pr. Claudiu Sferle (Parohia de Calahorra), Pr. Radu Bokor (Parohia de Alicante) și Pr. Vasile Buda (Protopop de Madrid). Nu au reușit să participe Pr. Ionică Cozmuța (Parohia din Palma de Mallorca) și Pr. Gheorghe Boroș (Parohia din Almeria).

Au fost tratate probleme pastorale de actualitate cu care se confruntă diaspora greco-catolică din Spania și nu numai. În acest context de colaborare frățească s-a încercat trasarea unei viziuni pastorale coerente, în ceea ce privește “conservarea vie a tradiției și identității de ”catolici de rit oriental”, - (dimensiunea teologică) precum și “transmiterea și cultivarea credinței” prin trăirea “liturghiei celuiilalt”, în viața concretă - (dimensiunea

liturgică și spirituală). La propunerile preoților participanți s-a insistat pentru promovarea patrimoniului liturgic și spiritual al Bisericii greco-catolice prin conferințe, traduceri și publicații care să ajute la o mai bună cunoașterea a prezenței noastre în Peninsula Iberică.

La acest eveniment și-a adus aportul printr-o conferință privind emigrația, Pr. Antonio Martinez Rodrigo, delegat din partea Arhiepiscopiei de Madrid (28 Octombrie) și Călugărul Eugenio Bakaikoa fost misionar în Africa (42 de ani) care a prezentat o frumoasă mărturie personală în cadrul reflecției spirituale susținute în cea de a doua zi a reuniunii (29 Octombrie). A fost lansată și cartea Pr. Catrinescu Sorin despre “Entender la religiosidad cristiana en el Este de Europa”.

Biroul de Presă al Protopopiatului de Madrid

Privilegiați eforturile comune, colegialitatea și unitatea

Între 19 și 22 noiembrie a.c., s-a desfășurat în Vatican Adunarea plenară a Congregațiilor pentru Biserici Orientale, cu tema "Biserici Orientale Catolice la 50 de ani de la Conciliul Vatican al II-lea", la care a participat și Preafericitul Părinte Lucian Mureșan, Arhiepiscop Major al Bisericii Române Unite cu Roma, Greco-Catolică. Papa Francisc s-a întâlnit joi dimineață, în Sala Consistoriului din Palatul apostolic din Vatican, cu Patriarhii Bisericilor Orientale Catolice și cu Arhiepiscopii Majori.

„Vă întâmpin cu bucurie și spirit de fraternitate la această întâlnire la care am pentru întâia oară oportunitatea de a fi împreună cu Părinții și responsabili Bisericii Orientale Catolice”, a spus Pontiful la începutul discursului. „Prin chipurile voastre vă văd Bisericile și aș dori în primul rând să vă asigur de apropierea și de rugăciunea mea pentru turma pe care Domnul Isus a încredințat-o fiecăruia dintre voi și îl invoc pe Spiritul Sfânt pentru a ne sugera ce anume trebuie să învățăm împreună și să punem în practică pentru a-l sluji cu fidelitate pe Domnul, Biserica sa și întreaga umanitate”.

Făcând referire la Exortația post-sinodală Ecclesia in Medio Oriente, Pontiful a spus: „Întâlnirea noastră îmi oferă ocazia de a-mi exprima încă o dată stima față de patrimoniul spiritual al Orientului creștin și amintesc ceea ce iubitul Benedict al XVI-lea afirma privind figura Capului unei Biserici, în Exortația post-sinodală Ecclesia in Medio Oriente: „Voi sunteți” – citez – „păzitorii vigilenți ai comuniunii și slujitorii unității ecleziiale” (n.40). Această unitate, pe care sunteți chemați s-o realizați în Bisericile voastre, răspunzând darului Spiritului Sfânt, își află expresia naturală și deplină în „uniunea inepuizabilă cu Episcopul Romei”, înrădăcinată în *ecclesiastica communio*, pe care ați primit-o imediat după alegerea voastră. A fi integrați în comuniunea întregului Trup al lui Cristos ne face conștienți de datoria de a întări uniunea și solidaritatea în sânul diferitelor Sinoduri patriarhale, „privilegiind întotdeauna efortul comun privind chestiuni de mare importanță pentru Biserică în vederea unei uniuni colegiale și unitare” (ibid)

„Pentru ca mărturia noastră să fie credibilă”, a continuat Succesorul lui Petru, „suntem chemați să căutăm întotdeauna justiția, milostivirea, credința, caritatea, răbdarea și blândețea” (ibid.; cfr. 1 Tm 6,11) unite cu un

stil de viață sobru, după imaginea lui Cristos care s-a despuiat pe sine pentru a ne îmbogăți cu sărăcia sa (cfr. 2 Cor 8,9) și cu zelul neobosit și acea caritate, fraternă și paternă totodată, pe care episcopii, preoții și credincioșii, mai ales dacă trăiesc singuri și izolați, le așteaptă de la noi. Mă gândesc mai ales la preoții care au nevoie de înțelegere și sprijin și la nivel personal. Aceștia au dreptul să primească exemplul nostru bun atât în aspectele care-l privesc pe Dumnezeu cât și în orice altă activitate bisericească. Ei ne solicită transparență în gestionarea bunurilor și solitudine față de orice fragilitate și necesitate, totul trebuind să aibă loc cu cel mai convins spirit al acelei autentice practici sinodale, care este specifică Bisericilor din Orient”.

„Cu ajutorul lui Dumnezeu și al Preacuratei Sale Mame, știm că putem răspunde acestei solicitări. Vă cer să vă rugați pentru mine. Iar acum sunt pregătit să ascult ceea ce doriți să-mi comunicați și îmi exprim încă de pe acum recunoștința”, a spus Sfântul Părinte la finalul discursului către Patriarhii Bisericilor Orientale Catolice și Arhiepiscopii Majori, la întâlnirea avută în Vatican joi dimineață.

<http://ro.radiovaticana.va>

Și Papa se spovedește

“Multe persoane nu înțeleg azi dimensiunea ecleziială a iertării, căci individualismul și subiectivismul domină mereu, chiar și noi creștinii fiind afectați în acest sens. Sigur, Dumnezeu iartă personal pe orice păcătos care se căiește, însă creștinul este legat de Cristos, iar Cristos este unit cu Biserica, pentru noi creștinii fiind un dar în plus, dar și o îndatorire în plus aceea de a trece cu umilință prin ministerul ecleziial. Și trebuie să valorizăm acest dar, care este o cură, o protecție și siguranța că Dumnezeu m-a iertat. (...) Dumnezeu ne iartă întotdeauna. Nu obosește niciodată să ne ierte! Nu trebuie să ne rușinăm să mergem să ne mărturisim păcatele.... Cineva ar putea spune: Dar, părinte, mi-e rușine să mă duc să-mi spun păcatele...”.

La așa ceva, mamele și bunicele noastre ar spune că „este mai bine să te înroșești o dată decât să te îngălbenești de o mie de ori”. Spovedindu-te, te înroșești o dată, Domnul îți iartă păcatele și mergi mai departe”. Papa Francisc le-a explicat credincioșilor că nimeni nu este „scutit” de Sacramentul penitenței: „Și preoții trebuie să se spovedească, și episcopii: toți suntem păcătoși. Chiar și papa se spovedește o dată la 15 zile, pentru că și papa este un păcătos. Iar confesorul îmi ascultă mărturisirea, mă sfătuiește și Domnul mă iartă, pentru că toți avem nevoie de iertarea sa!” <http://ro.radiovaticana.va>

CARITAS *

Suntem cu toții în „*măinile Domnului*” – mari sau mici, bogați sau săraci, tineri sau vârstnici – iar Domnul este cel care lucrează în viața fiecăruia de cele mai multe ori intervenind când ne așteptăm mai puțin și fără nici o previziune. Atunci când credem cu tărie că Domnul este speranța și mântuirea noastră, lucruri mari și minunate se întâmplă în viața noastră.

Unul dintre aceste lucruri minunate pe care Domnul le-a făcut realitate în viața Eparhiei de Oradea este Asociația Caritas. Aceasta, cu mijloace deosebit de modeste încearcă și, în bună măsură reușește, să îi ajute pe cei care au nevoie de o mână de ajutor. Aceasta, Asociația Caritas, s-a transformat în una dintre aceste „*măini ale Domnului*” care aduce o mângâiere, o speranță și un dram de bucurie în viața și sufletul celor care au nevoie de o mână de ajutor. De altfel, în cel în suferință, noi creștinii trebuie să-l vedem pe Cristos care suferă de-a lungul istoriei.

Bunul Dumnezeu să vă ajute tuturor celor care sunteți și lucrați la Caritas pentru a fi mereu disponibili, pentru a fi mereu „*samariteanul milostiv*”, pentru a fi mereu una din „*măinile Domnului*”. Eu vă mulțumesc în numele tuturor! Curaj! Cu Domnul înainte pe drumul credinței și al facerii de bine!

+ **Virgil BERCEA**

* Cuvânt la Raportul anual, 2012

Cantina Socială

În cadrul **Centrului Social Maria Rosa** funcționează o cantina socială unde, persoanele fără adăpost, servesc o masă caldă și hrănitoare în sala de mese.

Zilnic servesc masa aici 50 de persoane fără adăpost și 11 copii de la Centrul de Zi Gabriele.

În anul 2012 am venit constant în sprijinul a **110 de beneficiari** iar alte **40 de persoane** au beneficiat ocazional (între cinci și zece zile) de acest serviciu.

Beneficiarii cantinei sociale sunt:

- persoane fără adăpost din Oradea; persoane fără adăpost din alte județe (Brăila, Satu Mare, Timiș); cetățeni români, care au fost trimiși către țara de origine din alte țări: de ex. Argentina, Canada, Franța, Italia; persoane de vârstă a treia care nu reușesc să-și acopere nevoile de bază din resursele proprii; persoane singure, care locuiesc în condiții improprii, fără să realizeze un venit constant; persoane care si-au pierdut stabilitatea vieții zilnice și ajungând pe stradă nu fac față provocărilor zilnice; tineri post-instituționalizați; persoane cazate pe o perioadă determinată în zilele de noapte; persoane care nu realizează venituri; persoane cu studii, uneori chiar universitare; părinți cărora proprii copii nu pot sau nu vor să le ofere sprijin în depășirea problemelor întâmpinate; copii cărora părinții nu au avut posibilitatea să le asigure un viitor sigur; soții părăsite de soți; soți refuzați în lipsa unui venit constant; persoane care suferă de dependențe; persoane care suferă de boli neuro-psihiatrice, care le limitează în gestionarea eficientă a problemelor; persoane care au renunțat să lupte cu problemele zilnice; persoane în vârstă, victime ale escrocheriilor imobiliare etc.

Aceste persoane nu au un mediu și o structură potrivită, așa că au nevoie de o vorbă bună de la asistentul social.

Aceste persoane nu își găsesc rostul vieții și a luptei zilnice cu problemele în zâmbetul copiilor, așa că au nevoie de zâmbetul voluntarului tânăr.

Aceste persoane nu se mai găsesc calea cea dreaptă a vieții, așa că au nevoie de o îndrumare.

Aceste persoane ajung la limita în care sunt capabili de orice pentru a-și calma foamea din stomac, așa că au nevoie în primul rând de o farfurie de mâncare.

Aceste persoane trăiesc singure, așa că au nevoie de a împărți trăirile zilnice, ziua de naștere, eșecurile și gândurile cu cineva, au nevoie de companie.

Aceste persoane au nevoie de un loc în care să își retrăiască demnitatea lor umană, (chiar dacă pentru puțin timp) și uneori reușesc să facă pași către o viață nouă, independentă.

Costuri: 171.600 lei/an, 14.300 lei/lună, 9,50 lei/beneficiar/zi.

În afară de bani se poate ajuta cu alimente: orez, ulei, paste, bulion, zahăr, etc.

Date de contact:

Asociația Caritas Eparhial Oradea

Str.: Ep. Mihai Pavel, 3

Tel.: 0359/418 212; fax: 0359/418 211

E-mail: caritaseparhial@yahoo.it

www.caritaseparhial.ro

Coordonate bancare:

BANCA TRANSILVANIA

CONT IBAN: **RO27 BTRL 0050 1205 7261 6902 Lei**

Titular: **Asociația Caritas Eparhial Oradea**

Str. Episcop Mihai Pavel nr. 3, 410210 - Oradea

Comemorarea episcopilor martiri

În memoria episcopilor care au murit în închisori: ep. Valeriu Traian Frențiu, ep. Iuliu Hossu, ep. Alexandru Rusu, ep. Ioan Bălan, ep. Ioan Suci, ep. Vasile Aftenie, ep. Tit Liviu Chinezu și aceluia care au făcut ani grei de temniță Cardinalul Alexandru Todea, ep. Ioan Ploscaru, ep. Ioan Cherteș, ep. Iuliu Hirțea, ep. Vasile Hosu, în cripta catedralei Sfântul Nicolae s-a oficiat duminică, 27 oct. 2013 un parastas de pomenire.

PSS Virgil, împreună cu credincioși ai bisericii noastre, au ridicat o caldă rugă de recunoștință, aceluia care, dincolo de zări, sunt sfinții și ocrotitorii noștri. Lumina cea fără de sfârșit să le strălucească lor, să se odhinească în pace.

Daniela PĂCALĂ

Niciodată nu e prea târziu ...

Asociația Caritas Eparhial Oradea întreprinde o nouă activitate în cadrul Centrului Social Maria Rosa care are în vizor tinerii post instituționalizați care părăsesc sistemele de ocrotire și totodată statutul de “copil”, trecând în viața adultă.

În munca zilnică directă cu acești tineri s-a con-

statat gradul scăzut de școlarizare al acestora, vital pentru integrarea socio – profesională. La acesta se adaugă alte lipsuri, cum ar fi, privarea de afecțiunea și sprijinul unui mediu familial natural.

Unii tinerii care părăsesc instituțiile sunt întâmpinați de o situație sumbră având în vedere lipsa cunoștințelor care să le permită să practice o meserie, educația precară și capacitatea scăzută de școlarizare.

Printre cele mai dificile probleme pe care le întâmpină acești tineri sunt găsirea unei locuințe și a unui loc de muncă.

Ca răspuns la nevoia identificată, săptămânal, în cadrul Centrului Social Maria Rosa, câțiva tineri, participă la un curs de instruire cu scopul obținerii abilității de scriere și de citire.

Aceste cursuri sunt susținute de o voluntară din cadrul asociației, d-na Cornelia Vesea care, cu mult pathos, își dedică timpul, în învățarea acestor tineri, îmbinând utilul cu plăcutul, acaparându-le atenția prin aplicarea de diverse metode de învățare care stârnesc implicarea și motivația acestora în a însuși abilitățile imperios necesare integrării lor. Cu o privire blândă și o voce caldă le transmite lecțiile necesare pentru o viață nouă.

Prin îmbunătățirea nivelului lor educațional, sperăm la integrarea lor în comunitate, printr-o pregătire și o formare care să le crească stima de sine și încrederea în forțele proprii, care să le deschidă porțile în viața activă și în societate.

Ioana GHERASIM

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2013

DECEMBRIE

Intenția generală: Pentru ca toți copiii, victime ale abandonului și ale oricărei forme de violență, să poată găsi iubirea și ocrotirea de care au nevoie.

Intenția misionară: Pentru ca toți creștinii, luminați de lumina Cuvântului întrupat, să pregătească omenirea pentru venirea Mântuitorului.

Ia și tu Cutia de Crăciun

Pe săraci îi aveți totdeauna cu voi și le puteți face bine oricând voiți... (Mc. 14,7)

Dragi credincioși,

Dacă suntem mulțumiți că Isus este **Emanuel - Dumnezeu este cu noi** atunci trebuie să-i ajutăm și pe prietenii noștri, pe cunoștințele noastre, pe vecinii noștri să înțeleagă această prezență.

Fiecare gest de iubire pe care îl facem ni-l face prezent pe Domnul. „Acolo unde este caritate și iubire, acolo este Dumnezeu”.

Dumnezeu nu are nevoie de înțelepți pentru a face operele iubirii sale. Are nevoie de persoane generoase care știu să spună întotdeauna „DA” Lui, dar nu numai Lui, ci și persoanelor care sunt în nevoi, dându-le un pic din bunăstarea noastră pentru ca și ei să poată avea cel puțin necesarul pentru a trăi.

Crăciunul este de acum la poarta casei noastre.

Să ne arătăm bucuria de a sta cu Isus, **Emanuel**, participând cu bucurie la slujbele din acest Post și crescând în gesturi de bunătate față de toți cei din jurul nostru, în familie, în grupul de prieteni, la locul de muncă, pe stradă.

Făcând acestea, cu siguranță Nașterea Domnului va fi o mare sărbătoare, pentru că va fi întâlnirea dintre doi prieteni care doresc să fie, unul pentru altul, „Emanuel”: a lui Isus care este mulțumit să stea cu noi și a noastră, mulțumiți să stăm cu El, dar și cu toți cei pe care Isus îi iubește, așa cum ne iubește pe noi.

Ia și tu Cutia de Crăciun și pune în ea darul tău, expresie a renunțării tale, și ajută pe cel care se află în dificultate. Caritas Eparhial Oradea va direcționa ajutorul tău acolo unde este cea mai mare nevoie.

Pr. Olimpiu TODOREAN

RENUNȚÂND POȚI DĂRUI

Se poate renunța:

la o ciocolată, la un suc, la o prăjitură, la un film, la o cafea, la un pachet de țigări, la un vin, la o bere, la ....

Tu la ce renunți?

Pune în **Cutia de Crăciun** darul tău, expresie a renunțării tale, și ajută pe cel care se află în dificultate. Caritas Eparhial Oradea va direcționa ajutorul tău acolo unde este cea mai mare nevoie.

Modalitatea de returnare:

Perioada de desfășurare a campaniei **Cutia de Crăciun** este **24 noiembrie – 22 decembrie 2013**

În cazul în care ați intrat în posesia **Cutiei de Crăciun** la biserică, aceasta se va returna voluntarilor Caritas duminică 22 decembrie;

În cazul în care ați intrat în posesia **Cutiei de Crăciun** la școală, aceasta se va returna diriginților și învățătoarelor clasei, în data de **18 decembrie 2013**;

În cazul în care ați intrat în posesia **Cutiei de Crăciun** în altă modalitate, aceasta se va returna la sediul asociației, **str. Mihai Pavel nr. 3, până în data de 24 decembrie 2013**;

Donația ta se va înregistra în actele contabile ale asociației, pe bază de chitanță fiscală.

ABONAMENTE

Îi informăm pe cititorii noștri că pentru a intra în posesia abonamentului la revista *Vestitorul* este necesar ca acesta să fi e achitat pe tot anul sau pe cel puțin șase luni. Abonamentul trebuie să fi e plătit până cel târziu la data de **30 ianuarie 2014**. Costul unui exemplar va fi de **1,5 LEI**, cost care, pentru abonați, va rămâne același pe tot timpul anului, indiferent de eventualele modifi cărri de preț.

Vă reamintim că modalitatea cea mai sigură de a intra în posesia revistei noastre este abonamentul.